

η παρέμβαση των Οικολόγων Εναλλακτικών στη Βουλή για τα

ΛΑΤΟΜΕΙΑ

Η υπάρχουσα κατάσταση, όσον αφορά την παροχή αδειών και τη λειτουργία των λατομείων χαρακτηρίζεται κυριολεκτικά ως τραγική. Επανειλημμένα έχουμε κάνει διαβήματα στα πλαίσια του κοινοβουλευτικού ελέγχου προς τους υπεύθυνους υπουργούς και έχουμε παρέμβει σε περιπτώσεις λειτουργίας λατομείων σε όλη σχεδόν την Ελλάδα.

Ενδεικτικά αναφέρω τη Ρόδο, τη Χίο, τη Θάσο και την Αττική. Ολόκληρες περιοχές έχουν οδηγηθεί σε υποβάθμιση από τη λειτουργία των λατομείων, τα οποία ταυτόχρονα αποτελούν εστία εκρηκτικών κοινωνικών καταστάσεων.

Είναι χαρακτηριστικό ότι η λειτουργία των λατομείων Κοσζινοπού Ρόδου είχε προ 2 ετών οδηγήσει τους κατοίκους της Κοινότητας, μετά από λαϊκή συνέλευση (όπου συμμετείχε το σύνολο σχεδόν των 2.500 κατοίκων της κοινότητας) στην επί μήνες κατάληψη των λατομείων.

Αναφέρω ακόμα την περίπτωση των λατομείων της Θάσου, που είχε γίνει και αντικείμενο συζήτησης στη Βουλή, όπου το δάσος και οι αρχαιότητες έγιναν κυριολεκτικά θύματα των μπουλντόζων και των φουρνέλων. Το δε κράτος εξαντιλούσε την αυστηρότητά του

στη σύλληψη αφισσοκολλητών, που κινητοποιούνταν ενάντια σ' αυτή την απαράδεκτη κατάσταση.

Και τι να πούμε για τα λατομεία Απτέρας Κρήτης, όπου 10 χρόνια τώρα η αρμόδια Εφορία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, με τη συμπαράσταση του αστυνομικού σταθμού Αρμένων αγωνίζεται να σφραγίσει τις μηχανολογικές εγκαταστάσεις του λατομείου Νικάκη, το οποίο τόσα χρόνια λειτουργεί μέσα στα όρια ενός από τους σημαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους των Χανίων.

Στην περιοχή αυτή από τον 8ο π.Χ. αιώνα ήκμασε η αρχαία Απτέρα, η οποία αποκαλείται και με το προσωνύμιο «μικρή Πομπηία», λόγω του αρχαιολογικού της πλούτου. Και σήμερα ακόμα διασώζονται τα αρχαία τείχη της μήκους 4 χιλιομέτρων. Ο εντός των τειχών χώρος κηρύχθηκε αρχαιολογικός, ήδη από το 1959, ενώ το 1973 κηρύχθηκε και η ευρύτερη περιοχή ως αρχαιολογικός χώρος, τόπος ιστορικός και ιδιαίτερου φυσικού κάλους.

Τα λατομεία, όσο και αν αυτό είναι εκκλησιαστικό, λειτουργούν μέσα στα όρια αυτού του κυρίως αρχαιολογικού χώρου και εξακολουθούν να καταστρέφουν το φυσικό τοπίο και τις αρχαιότητες, τελώντας υπό την προστασία της Νο-

μαρχίας Χανίων και παρά τις αλληλέλληλες μηνύσεις που έχουν υποβάλλει κατά του ιδιοκτήτη του τόσο ο αστυνομικός σταθμός Αρμένων, όσο και η τοπική Εφορία Αρχαιοτήτων!

Αυτά τα γεγονότα θα έλεγε κανείς ότι μόνο στην Ελλάδα μπορούν να συμβούν. Αλλά οι ίδιοι παραλογισμοί και τα εγκλήματα σε βάρος του περιβάλλοντος και της κληρονομιάς μας, συντελούνται μπροστά στα μάτια μας, εδώ στο νομό Αττικής, όπου 11 από τα 17 λατομεία που υπάρχουν, βρίσκονται μέσα στα όρια ή αγγίζουν τα όρια αρχαιολογικών χώρων. Στο Μαρκόπουλο, στο Κορωπί, στο Πολυδένδρι, στο Γραμματικό, στην Πεντέλη. Και οι νομάρχες Αττικής, όπως και το υπουργείο Βιομηχανίας, παρέχουν απλόχερα άδειες επαναλειτουργίας των λατομείων της Αττικής. Ήδη τα λατομεία Μερέντας στο Μαρκόπουλο, λειτουργούν μέσα στον κηρυγμένο αρχαιολογικό χώρο, η δραστηριότητά τους έχει φθάσει στην απόσταση των 400 μόλις μέτρων από το αρχαίο φρούριο της Μερέντας, παρ' ότι ο νόμος το απαγορεύει. Οι εκρήξεις επιπλέον έχουν προκαλέσει ήδη σοβαρές ρωγμές στο επαπτόμενο με το λατομείο σπήλαιο Χωνιλιάγκι, όπου έχουν εντοπιστεί ίχνη προϊστορι-

κής κατοίκησης και θεωρείται φυσικό μνημείο.

Και ακόμη η λειτουργία των εν λόγω λατομείων έχει οδηγήσει τους κατοίκους του Δήμου Μαρκόπουλου σε απόγνωση, καθώς η περιοχή τους ρυπαίνεται από την ανεξέλεγκτη διέλευση μεγάλου αριθμού φορτηγών που συχνά κινούνται υπερφορτωμένα και χωρίς τις απαραίτητες κουνούλες.

Τα δε φουρνέλα, έχουν προκαλέσει ρωγμές σε κατοικίες, οι οποίες γίνονται σταδιακά επίφοβες και επικίνδυνες προς κατοίκηση.

μείωσης του κόστους κατασκευής των δημοσίων έργων και γενικότερα των κατασκευών.

Μέσα σε αυτό το κύκλωμα παρανομίας, συγκάλυψης και ανοχής θυσιάζεται και η υγεία των εργαζομένων στα λατομεία, αφού ο κανόνας είναι ότι κανένα μέτρο προστασίας της υγείας και της ασφάλειας δεν τηρείται. Οι εργαζόμενοι στα λατομεία δουλεύουν μέσα σε σύννεφα από σκόνη, αφού το κατεργαζόμενο υλικό δεν μουσκεύεται, όπως θα έπρεπε να γίνεται, και τη σκόνη αυτή την ει-

Θα ήθελα να κλείσω την έκθεση της τραγικής κατάστασης που χαρακτηρίζει τη λειτουργία πολλών λατομείων με δύο επισημάνσεις.

Η πρώτη αφορά το γεγονός ότι πολλά λατομεία λειτουργούν τη νύκτα τροφοδοτώντας με υλικά το παράνομο κύκλωμα κατασκευής αυθαιρέτων κτισμάτων και συντελούν έτσι δευτερογενώς στην καταστροφή και στην υποβάθμιση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος. Ταυτόχρονα οι εμπλεκόμενοι σε αυτή την παράνομη δραστηριότητα τροφοδοτούν το όλο κύκλωμα της παρα-οικονομίας πραγματοποιώντας σημαντικό ύψους φοροδιαφυγές.

Τέλος, κανένα σχεδόν από τα λατομεία -και αυτό είναι πολύ σημαντικό- δεν υλοποιεί τις μελέτες αποκατάστασης του ήδη εκμεταλλευόμενου χώρου, παρά τις ρητές επιταγές του νόμου (αν υποθέσουμε βέβαια ότι η αποκατάσταση του φυσικού τοπίου, το οποίο καταστρέφεται, είναι δυνατή).

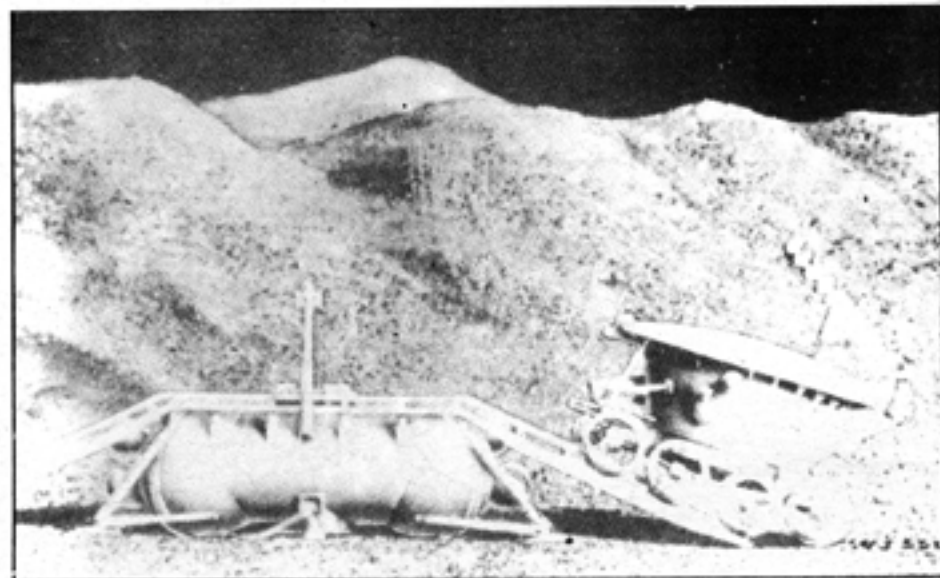
Το πρόβλημα είναι τεράστιο και οξύτατο. Το υπάρχον νομικό πλαίσιο εμφανίζει σοβαρά κενά και αδυναμίες. Το χειρότερο, όμως, είναι ότι παραβιάζεται συστηματικά και μάλιστα, όχι απλά με την ανοχή, αλλά και τη συνηγορία των κρατικών αρχών.

Κάνοντας αυτή την αναφορά, και για να τονίσω την αντίθεση, αισθάνομαι την ανάγκη να χαιρετίσω τις κινητοποιήσεις των κατοίκων του Μαρκόπουλου και των φορέων της περιοχής. Εκφράζω την πλήρη συμπαράστασή μου στον αγώνα τους.

Ενώ λοιπόν αυτή είναι η τραγική κατάσταση την οποία αντιμετωπίζουμε, η κυβέρνηση καταθέτει εδώ αυτόν το νόμο που ουσιαστικά νομιμοποιεί ένα μεγάλο μέρος από τις ήδη συντελούμενες παρανομίες! Αντί να αλλάξει η α-

σπνέουν, καθώς προστατευτικοί χώροι δεν υπάρχουν, ούτε μέσους χρησιμοποιούνται για να προστατέψουν τα μάτια και τους πνεύμονες των εργαζομένων.

Οι συνθήκες ορατότητας μέσα στις οποίες δουλεύει μια αρκετά μεγάλη μερίδα των εργαζομένων στα λατομεία είναι εξαιρετικά περιορισμένες με αποτέλεσμα πέραν της σταδιακής φθοράς της υγείας τους να συμβαίνουν πολλά και συχνά ατυχήματα. Δεν πάει πολύς καιρός που σε λατομεία της Αττικής, και συγκεκριμένα αυτό της Μερέντας, έχασαν τη ζωή τους δύο εργαζόμενοι και σημειώθηκαν δεκάδες τραυματισμοί. Είναι ζήτημα εάν κανείς από τους υπεύθυνους έχει τιμωρηθεί.

Ο χορός των παρανομιών και των απαράδεκτων καταστάσεων που χαρακτηρίζουν τη λειτουργία πολλών λατομείων, επεκτείνεται και στην καταπάτηση εκ μέρους των ιδιοκτητών τους, πολλαπλάσιας έκτασης από αυτή που καθορίζει η συγκεκριμένη άδεια λειτουργίας που έχουν. Ειδικότερα όσον αφορά τα λατομεία της Ανατολικής Αττικής, ενώ η συνολική αρχική έκταση που όριζαν οι άδειές τους είναι 335 στρέμματα στις μέρες μας, η έκταση που εκμεταλλεύονται έχει παράνομα απλωθεί στα 750 στρέμματα. Έτσι έχουν κυριολεκτικά φαγωθεί δασικές -και όχι μόνο- εκτάσεις, οι οποίες έχουν γίνει βορά στο άνομο συμφέρον και στην ανάγκη

παράδεκτη αυτή κατάσταση, αλλάζει ο νόμος και η παρανομία μετατρέπεται αυτομάτως σε νομιμότητα. Βρισκόμαστε ενώπιον ενός απαράδεκτου προχειροφτιαγμένου και φωτογραφικού νομοσχεδίου.

Ήδη, στο αρχικό νομοσχέδιο, και ειδικότερα στο άρθρο 3 στη δεύτερη παράγραφο, προέκυψαν προβλήματα συνταγματικότητας, όπως επισήμανε η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής. Η εξουσιοδότηση που παρείχε το άρθρο 3 προς το νομάρχη να καθορίζει, όποτε αυτός κρίνει αναγκαίο, λατομικές περιοχές, δεν πληρούσε τους όρους του άρθρου 43 της παραγράφου 2 του Συντάγματος, που θέτει χρονικούς και άλλους περιορισμούς στην παρεχόμενη εκ του νόμου εξουσιοδότηση προς τους

νομάρχες και τα άλλα διοικητικά όργανα. Το σημείο αυτό άλλαξε αλλά μόνο ως προς το «γράμμα». Το «πνεύμα» του ν/σ παρέμεινε το ίδιο.

Στο ίδιο άρθρο, στην παράγραφο 3, η επιτροπή, που θα καθορίζει τις λατομικές περιοχές, συρρικνώνεται, ως προς τα μέλη της σημαντικά. Τελικά στα μέλη της Επιτροπής, προστέθηκε ένας εκπρόσωπος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Όμως τι γίνεται με την παρουσία ενός εκπροσώπου του ΕΟΤ; Τι γίνεται με την παρουσία ενός εκπροσώπου του ΥΠΕΧΩΔΕ; Αυτοί λάμπουν με την απουσία τους από την εν λόγω επιτροπή. Άραγε η συμβολή τους θεωρείται ήσσονος σημασίας, θεωρείται περιττή; Ή μήπως η τακτική τήρησης κάποιων ισορροπιών και η α-

νάγκη διαμόρφωσης πλειοψηφιών επιβάλλει το να απουσιάζουν από την επιτροπή;

Κλείνοντας θα ήθελα να πω ότι η διόρθωση που έγινε ώστε να παραμείνει ως απόσταση ασφαλείας, αυτή των 1.000 μέτρων (αντί των 500 που προτάθηκε αρχικά) είναι σίγουρα προτιμότερη.

Όμως πιστεύουμε ότι η απόσταση από τις κατοικημένες περιοχές θα έπρεπε να είναι πολύ μεγαλύτερη, για να εξασφαλίζεται η ησυχία, να προασπίζεται η καλύτερη ποιότητα ζωής των κατοίκων, να προστατεύεται επαρκώς το φυσικό τοπίο και η πολιτιστική μας κληρονομιά. Δυστυχώς όμως το ν/σ για τα λατομεία αυτά κάνει βορά στην προώθηση ποικίλων οικονομικών συμφερόντων.